

REMEMBRANCE

Fostering civic engagement and raising awareness
about cultural heritage for European Students

Οδηγός εκπαίδευσης του εκπαιδευτή: Ενσωμάτωση του θεατρικού έργου στις μελέτες Επίλυσης διαφορών

2023

Ενσωμάτωση του θεατρικού έργου στις μελέτες Επίλυσης διαφορών

Σχέδιο αξιοποίησης

Co-funded by
the European Union

CC-BY-NC-SA

© Copyright 2023 Remembrance

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
2	Τι είναι το πρόγραμμα Remembrance;.....	3
3	Γιατί είναι το πρόγραμμα Remembrance σημαντικό σχετικά (τόρα ίσως περισσότερο από ποτέ);	4
4	Πώς να διδάξετε τους νέους σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις των ακροδεξιών ιδεολογιών;	8
4.1	Θεατρικό έργο	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
4.2	Αφήγηση ιστοριών	14
5	Πώς να χρησιμοποιήσετε το περιεχόμενο του προγράμματος Remembrance;	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
	Απαιτήσεις συστήματος	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
	Πώς να χρησιμοποιήσετε το βιβλίο;.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

1 Εισαγωγή

Αυτός ο οδηγός αναπτύχθηκε για να προωθήσει τις γνώσεις και την πρακτική των εκπαιδευτών σχετικά με τη χρήση του θεατρικού παιχνιδιού και της αφήγησης ιστοριών ως μέσο για την προειδοποίηση των νέων όσον αφορά τους κινδύνους του φασισμού και του ολοκληρωτισμού και για την παροχή στους συμμετέχοντες εργαλείων όπως η ανθεκτικότητα απέναντι σε κάθε είδους εξτρεμιστικές ιδεολογίες, οι αξίες ζωής και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Έχει αναπτυχθεί για να λειτουργήσει ως εργαλείο που προσφέρει μια στοιχειώδη κατανόηση των εναλλακτικών μεθόδων διδασκαλίας και βελτιώνει την εμπειρία των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών στον τομέα της ιστορίας, των δημόσιων ελευθεριών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του συνταγματισμού και άλλων. Στόχος αυτού του οδηγού είναι η δημιουργία μιας κοινότητας νέων ανθρώπων που μπορούν να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν εποικοδομητικά περιστατικά ολοκληρωτισμού. Για να επιτευχθεί αυτό, είναι σημαντικό να εξοπλιστούν οι εκπαιδευτές με τις δεξιότητες και την ικανότητα να υπηρετούν σε διαφορετικά περιβάλλοντα και να εργάζονται με άτομα από διαφορετικές ηλικιακές ομάδες.

2 Τι είναι το πρόγραμμα Remembrance;

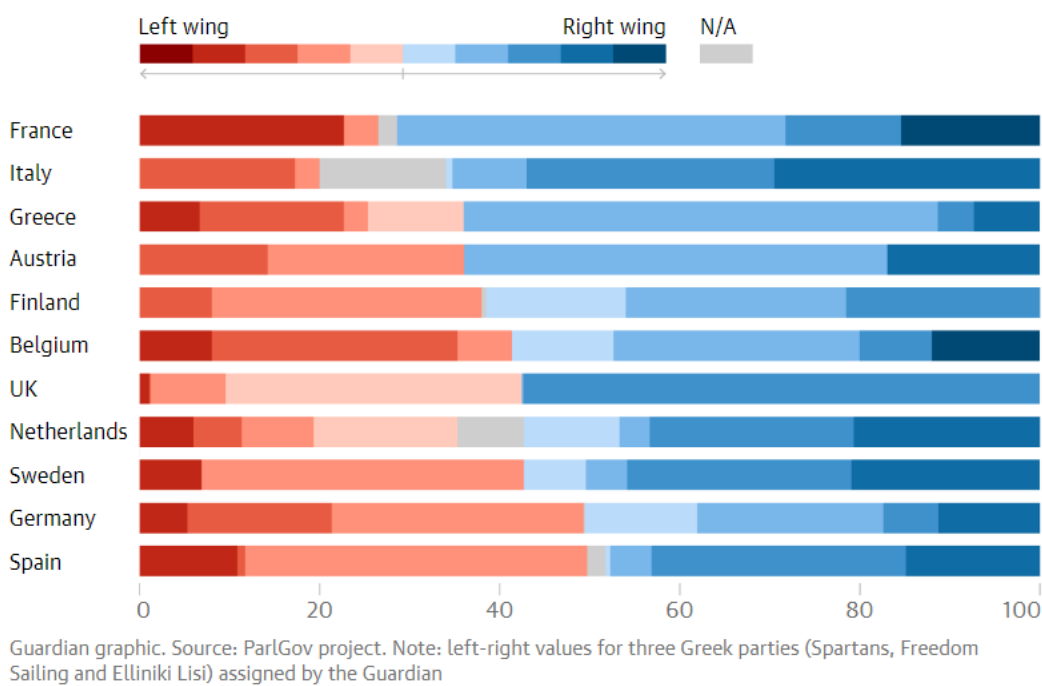
Το πρόγραμμα Remembrance (Μνήμη) στοχεύει στην ανάπτυξη εκπαιδευτικών εργαλείων που χρησιμοποιούν ιστορίες ακτιβιστών που αντιστάθηκαν στον φασισμό σε περίοδο πολέμου. Μέσα από αυτές τις ιστορίες θα διερευνηθεί τι συμβαίνει όταν καταπατώνται η ελευθερία του λόγου και οι δημοκρατικές πρακτικές. Το πρόγραμμα Remembrance επιδιώκει να αξιοποιήσει πλήρως όλες τις επενδύσεις που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια από τις χώρες της ΕΕ για να βοηθηθούν οι νέοι ώστε να έχουν έναν κριτικό τρόπο σκέψης ως προς τις φασιστικές ιδεολογίες ή οποιαδήποτε ιδεολογία που παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα. Μέσω μιας νέας μαθησιακής μεθόδου που βασίζεται στις εμπειρίες ακτιβιστών που πολέμησαν κατά του φασισμού, το πρόγραμμα στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των νέων ώστε η ιστορία να μην επαναλαμβάνεται.

3 Γιατί είναι το πρόγραμμα Remembrance σημαντικό και σχετικό (τόρα ίσως περισσότερο από ποτέ);

Παρά τις καταστροφικές συνέπειες της ανόδου των φασιστικών καθεστώτων στην Ευρώπη στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, όπως συμβαίνει συχνά, η ιστορία επαναλαμβάνεται και την τελευταία δεκαετία υπήρξε σημαντική άνοδος των ακροδεξιών κινημάτων και πολιτικών κομμάτων στην Ευρώπη. Ενδεικτικά:

Left-right parliamentary alignment in Europe

% of seats held after the most recent election. By party, left to right classification

Πηγή: <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/30/far-right-on-the-march-europe-growing-taste-for-control-and-order>

Είναι συγκλονιστικό ότι η ανάλυση των ψηφοφόρων αυτών των κομμάτων δείχνει ότι οι νεότεροι ψηφοφόροι, ηλικίας 18-24 ετών, αποτελούν ένα σημαντικό ποσοστό τους. Για παράδειγμα, στη Γαλλία, στις τελευταίες προεδρικές εκλογές που διεξήχθησαν το 2022, η Μαρίν Λεπέν κέρδισε το 39% των ψήφων από άτομα ηλικίας 18-24 ετών και το 49% από άτομα

ηλικίας 25-34 ετών (<https://www.theguardian.com/world/2023/dec/01/younger-voters-far-right-europe>)

Υπάρχουν πολλοί λόγοι γι' αυτό το γεγονός και η ανάλυση των λόγων για τους οποίους ένας σημαντικός αριθμός νέων ψηφοφόρων επιλέγει τα ακροδεξιά κόμματα δεν εμπίπτει στον ρόλο αυτού του οδηγού. Ωστόσο, ο παρών οδηγός θεωρεί ότι η διδασκαλία των νέων σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις των ακροδεξιών ιδεολογιών είναι σημαντική για διάφορους λόγους, καθώς συμβάλλει στην εκπαίδευσή τους, τις δεξιότητες κριτικής σκέψης και την προώθηση των δημοκρατικών αξιών. Ακολουθούν ορισμένοι βασικοί λόγοι για τους οποίους είναι ζωτικής σημασίας να μαθαίνουν οι νέοι για τις ακροδεξιές ιδεολογίες:

1) Πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης:

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συμβάλουν στην πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης, επιμορφώνοντας τους νέους για τις αρνητικές πτυχές των ακροδεξιών ιδεολογιών. Η κατανόηση των πιθανών συνεπειών των εξτρεμιστικών πεποιθήσεων μπορεί να κάνει τα νεαρά άτομα πιο ανθεκτικά στις προσπάθειες προπαγάνδας και στρατολόγησης.

2) Προώθηση της ανεκτικότητας και της συμμετοχικότητας:

Η εκμάθηση των αρνητικών συνεπειών των ακροδεξιών ιδεολογιών προάγει την κατανόηση της σημασίας της ανεκτικότητας, της διαφορετικότητας και της συμμετοχικότητας. Ενθαρρύνει τον σεβασμό για τους ανθρώπους με διαφορετικό υπόβαθρο, εθνικότητα, θρησκεία και τρόπο ζωής.

3) Προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων:

Πολλές ακροδεξιές ιδεολογίες συνδέονται με την απόρριψη των αρχών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οδηγώντας σε διακρίσεις και άρνηση των βασικών δικαιωμάτων σε ορισμένες ομάδες. Η εκπαίδευση των νέων σχετικά με αυτό το γεγονός συμβάλλει στη θεμελίωση της δέσμευσης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους.

4) Καλλιέργεια της κριτικής σκέψης:

Η εκμάθηση των αρνητικών συνεπειών των ακραίων ιδεολογιών ενισχύει τις δεξιότητες κριτικής σκέψης. Οι νέοι ενθαρρύνονται να αμφισβητούν τις πληροφορίες, να αναλύουν την προπαγάνδα και να αξιολογούν τις συνέπειες διαφορετικών συστημάτων πεποιθήσεων.

5) Κατανόηση του ιστορικού πλαισίου:

Οι ακροδεξιές ιδεολογίες διαδραμάτισαν έναν ρόλο σε ιστορικά γεγονότα, συμπεριλαμβανομένων αυταρχικών καθεστώτων και συγκρούσεων. Η διδασκαλία της ιστορίας αυτής στους νέους δημιουργεί ένα πλαίσιο για τα τρέχοντα γεγονότα και τους βοηθά να εκτιμήσουν τη σημασία των δημοκρατικών αξιών.

6) Αντιμετώπιση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων:

Οι ακροδεξιές ιδεολογίες συχνά προωθούν στερεότυπα και καλλιεργούν προκαταλήψεις εναντίον ορισμένων ομάδων. Η εκπαίδευση μπορεί να θέσει αυτά τα στερεότυπα υπό αμφισβήτηση, ενθαρρύνοντας την ενσυναίσθηση και την κατανόηση αντί για συμπεριφορές προκατάληψης.

7) Προώθηση της πολιτικής υπευθυνότητας:

Η κατανόηση των αρνητικών συνεπειών των ακροδεξιών ιδεολογιών παρακινεί τους νέους να συμμετέχουν ενεργά στην πολιτική ζωή. Προωθεί την αίσθηση ευθύνης για την αντιμετώπιση των εξτρεμιστικών ιδεολογιών και τη συμβολή στην ευημερία των κοινοτήτων τους.

8) Ενθάρρυνση του ανοικτού διαλόγου:

Η εκπαίδευση σχετικά με τις αρνητικές πτυχές των ακροδεξιών ιδεολογιών ενισχύει τις ανοικτές και βασισμένες στη γνώση συζητήσεις. Ενθαρρύνει τους νέους να εκφράζουν τις

απόψεις τους, να συμμετέχουν σε διάλογο και να μαθαίνουν από διαφορετικές προοπτικές, καλλιεργώντας μια κουλτούρα ανοιχτής επικοινωνίας.

9) Οικοδόμηση ανθεκτικότητας έναντι της χειραγώγησης:

Οι ακροδεξιές ιδεολογίες συχνά χρησιμοποιούν τακτικές χειραγώγησης για να προσελκύσουν οπαδούς. Η διδασκαλία των νέων σχετικά με αυτές τις τακτικές συμβάλλει στην οικοδόμηση ανθεκτικότητας ενάντια στη χειραγώγηση και την προπαγάνδα, ενδυναμώνοντάς τους να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις.

10) Υποστήριξη των δημοκρατικών αξιών:

Οι ακροδεξιές ιδεολογίες μπορεί να υπονομεύουν τις δημοκρατικές αρχές, όπως η ανεκτικότητα, το κράτος δικαίου και ο σεβασμός του πλουραλισμού. Η εκπαίδευση των νέων σχετικά με αυτές τις απειλές συμβάλλει στην ενίσχυση της σημασίας των δημοκρατικών αξιών για τη διασφάλιση μιας δίκαιης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνίας.

11) Προώθηση της κοινωνικής αρμονίας:

Η επίγνωση των αρνητικών επιπτώσεων των ακροδεξιών ιδεολογιών συμβάλλει στην προώθηση της κοινωνικής αρμονίας. Ενθαρρύνει τους νέους να εργαστούν για μια κοινωνία που εκτιμά τη συνεργασία, τον αμοιβαίο σεβασμό και την ευημερία όλων των μελών της.

Συνοψίζοντας, η διδασκαλία των νέων σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις των ακροδεξιών ιδεολογιών αποτελεί ένα προληπτικό μέτρο για την προώθηση της κριτικής σκέψης, της ανεκτικότητας και της υπευθυνότητας των πολιτών. Εξοπλίζει τα νεαρά άτομα με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να ταξιδέψουν σε έναν διασυνδεδεμένο κόσμο με διαφορετικότητα, υποστηρίζοντας παράλληλα τις δημοκρατικές αξίες.

4 Πώς να διδάξετε τους νέους σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις των ακροδεξιών ιδεολογιών;

Το να διδάξετε τους νέους σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις των ακροδεξιών ιδεολογιών απαιτεί μια προσεκτική και πολυσχιδή προσέγγιση που ενθαρρύνει την κριτική σκέψη και τον ανοιχτό διάλογο. Χωρίς αμφιβολία, το ιστορικό πλαίσιο έχει ουσιαστική αξία. Πράγματι, τα ιστορικά γεγονότα σπάνια συμβαίνουν μεμονωμένα. Η εξέταση του ιστορικού πλαισίου μάς επιτρέπει να εντοπίσουμε το σύνθετο πλέγμα αιτιών και αιτιατών που συμβάλλουν σε συγκεκριμένα γεγονότα. Βοηθά να απαντηθεί το "γιατί" αποκαλύπτοντας τις συνθήκες που οδήγησαν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα. Επιπλέον, το ιστορικό πλαίσιο διαμορφώνει τις προοπτικές προσφέροντας πληροφορίες για τις πεποιθήσεις, τις αξίες και τις προκλήσεις των ανθρώπων σε έναν συγκεκριμένο χρόνο και χώρο. Μας βοηθά να δούμε τον κόσμο μέσα από τα μάτια εκείνων που έζησαν στο παρελθόν, καλλιεργώντας την ενσυναίσθηση και μια πιο πολυσχιδή κατανόηση. Το πρόγραμμα Remembrance καταγράφει αυτό το ιστορικό πλαίσιο, όπως το συναντάμε στις ιστορίες ανθρώπων από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, το Κυπριακό Ζήτημα, τη Σύγκρουση της Βόρειας Ιρλανδίας και τον Ισπανικό Εμφύλιο Πόλεμο, και τις παρουσιάζει μέσα από μια σειρά διαφορετικών τεχνικών δράματος, θεάτρου και αφήγησης ιστοριών με σκοπό τη διερεύνηση των καταστάσεων, την αύξηση της αυτογνωσίας και την περαιτέρω εξέταση των θεμάτων που παρουσιάζονται. Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική προσέγγιση επιλέχθηκε μετά από αξιολόγηση των εξής:

- Αφήγηση ιστοριών ως μέθοδος για την εισαγωγή των μαθητών στη μνήμη της πολιτιστικής κληρονομιάς, με την παράλληλα ανάδειξη της σημασίας της διερεύνησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και του ρόλου της στην προώθηση της δημοκρατίας και της ειρήνης.
- Διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους η γνώση των σημαντικότερων πολέμων και συγκρούσεων εντός ΕΕ και των βασικών αξιών της ΕΕ μπορεί να προωθήσει τη μετριοπάθεια, την ανεκτικότητα και τον σεβασμό.

- Ρόλος του ενεργού πολίτη και σημασία της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης των φοιτητών σε πανεπιστημιακό επίπεδο σχετικά με τα πολύγωνα του φασισμού και τη σημασία της προώθησης και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Ανάγκη για εφαρμογή καινοτόμων εργαλείων και τεχνικών από τους σπουδαστές, με στόχο την παρακίνηση και τη συμμετοχή τους στην προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου, επηρεάζοντας έτσι θετικά τις τοπικές τους κοινωνίες.

4.1 Θεατρικό έργο

Εδώ και χιλιάδες χρόνια, πολλοί πολιτισμοί και άνθρωποι γοητεύονται και διατηρούν το ενδιαφέρον τους για το θέατρο, το οποίο είναι σημαντικό για τους ανθρώπους σήμερα, καθώς συνδυάζει την ψυχαγωγία και την ανταλλαγή ιστοριών. Άνθρωποι από διάφορα μέρη του κόσμου έχουν υιοθετήσει διαφορετικά στυλ θεάτρου, όπως το θέατρο σκιών στην ινδονησιακή κουλτούρα και η παραδοσιακή αφήγηση ιστοριών στην Αφρική. Ανεξάρτητα από τη μορφή με την οποία το θέατρο υιοθετείται σε διάφορους πολιτισμούς, θεωρείται σημαντικό για τις κοινωνίες, καθώς μπορεί να δημιουργεί ενδιαφέρουσες αναμνήσεις για το κοινό.

Η έννοια του θεάτρου στην εκπαίδευση μπορεί να εντοπιστεί στο βρετανικό πλαίσιο, αφού εισήχθη τη δεκαετία του 1960 ως απόκριση στις ανάγκες της εκπαίδευσης και του θεάτρου (Jackson & Vine, 2013). Η αρχική κινητοποίηση για την ένωση των δύο τομέων προήλθε από επαγγελματίες του θεάτρου, ενώ η κίνηση κέρδισε έδαφος και υποστηρίχθηκε εξίσου από περιφερειακά καλλιτεχνικά συμβούλια και ιθύνοντες. Με την πάροδο των ετών, το θέατρο στην εκπαίδευση εξελίχθηκε με σημαντικούς και απροσδόκητους τρόπους και η εξέλιξή του μπορεί να αποδοθεί στην ανάγκη επικοινωνίας με νέο κοινό με μοναδικούς τρόπους. Παρόλο που μπορεί να μην αναγνωρίζεται σήμερα ως κίνημα, εξακολουθεί να εξυπηρετεί τη λειτουργία του, που είναι να εκπαιδεύει, να επηρεάζει και να εμπνέει το κοινό με έναν επιθυμητό τρόπο. Οι Jackson και Vine (2013) αναγνωρίζουν ότι το θέατρο στην εκπαίδευση έχει αποκτήσει ολοένα και μεγαλύτερη σημασία, όπως το ότι οι στόχοι και οι μεθοδολογίες του ενσωματώνονται πλέον στα προγράμματα σπουδών των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Για να κατανοήσουμε πώς τα θεατρικά έργα μπορούν να αξιοποιηθούν στις μελέτες επίλυσης διαφορών, είναι υψίστης σημασίας να αναφέρουμε τους στόχους του θεάτρου στην εκπαίδευση. Σύμφωνα με τους Jackson και Vine (2013), το θέατρο στην εκπαίδευση «επιδιώκει να αξιοποιήσει τις τεχνικές και τη φαντασιακή δυναμική του θεάτρου στην υπηρεσία της εκπαίδευσης» (σ. 5). Οι συγγραφείς εξηγούν ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, ο στόχος είναι να εκτεθεί το κοινό με απαιτητικούς και ενίοτε προκλητικούς τρόπους που δίνουν το έναυσμα στους νέους να διερευνήσουν περαιτέρω το θέμα ή τα θέματα που παρουσιάζονται στα θεατρικά έργα. Για παράδειγμα, εξηγούν ότι θέματα σχετικά με ευαίσθητα ζητήματα, όπως ο ρατσισμός και οι ιστορικές αδικίες, μπορούν να παρουσιαστούν στα θεατρικά έργα με πυροδοτικούς τρόπους. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι τυπικές καινοτομίες έχουν προωθήσει την αποτελεσματικότητα του θεάτρου στην εκπαίδευση. Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά είναι ο τρόπος οργάνωσής του ώστε να προσκαλεί τη συμμετοχή των σπουδαστών στο δράμα. Συνήθως, οι εκπαιδευόμενοι τοποθετούνται εντός μιας δραματικής μυθοπλασίας και καλούνται να αλληλεπιδράσουν με διάφορους χαρακτήρες σε σοβαρές καταστάσεις όπου αναγκάζονται να λάβουν σημαντικές αποφάσεις κατά τη διάρκεια κρίσεων (Jackson & Vine, 2013). Η προσέγγιση αυτή διασφαλίζει ότι οι χαρακτήρες βρίσκονται στο επίκεντρο της μαθησιακής διαδικασίας σχετικά με ευαίσθητα ζητήματα, γεγονός που τελικά τους ωθεί να σκεφτούν και να δράσουν ατομικά για να βρουν κατάλληλες λύσεις.

Από ακαδημαϊκή σκοπιά, διάφοροι ερευνητές έχουν βρει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το θέατρο στην εκπαίδευση είναι αποτελεσματικό και χρησιμεύει ως σημαντικό εργαλείο για την προώθηση της κοινωνικής αλλαγής (Prentki & Pammenter, 2014). Αυτό αποδίδεται στον τρόπο με τον οποίο μπορεί να ενισχύσει τα συναισθηματικά και ψυχολογικά μηνύματα και να παρέχει έναν ισορροπημένο και ελκυστικό τρόπο αντιμετώπισης ευαίσθητων θεμάτων, ιδίως όταν το κοινό αποτελείται από νέους ανθρώπους. Επιπλέον, οι άνθρωποι είναι πιο πιθανό να θυμούνται αυτά που έμαθαν από ένα θεατρικό έργο σε σχέση με την περίπτωση που απλώς τους παρέχονται οι πληροφορίες. Είναι επίσης ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι η παρακολούθηση ενός θεατρικού έργου έχει μεγάλη πιθανότητα να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο ένα άτομο

σκέφτεται ή ενεργεί. Το θέατρο στην εκπαίδευση είναι ένα εργαλείο που επιτρέπει στον εκπαιδευτικό να καταρρίψει ορισμένους μύθους, να παρουσιάσει μια εναλλακτική άποψη και να επηρεάσει τη συμπεριφορά του κοινού. Όταν είναι κατάλληλα δομημένο, είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος να συζητηθούν ευαίσθητα θέματα που κανονικά θα αποφεύγονταν σε δημόσια και εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

Εν ολίγοις, η χρήση θεατρικών παραστάσεων ως μεθόδου διδασκαλίας μπορεί να αποτελέσει έναν ισχυρό και ελκυστικό τρόπο για να βελτιωθεί η μαθησιακή εμπειρία των εκπαιδευόμενων. Ακολουθούν διάφορα οφέλη και προβληματισμοί για την ενσωμάτωση θεατρικών παραστάσεων στην εκπαίδευση:

- 1. Ενεργητική μάθηση:** Τα θεατρικά έργα ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή, επιτρέποντας στους μαθητές να διεισδύουν στο θέμα και να αναλάβουν διαφορετικούς ρόλους. Αυτή η πρακτική προσέγγιση μπορεί να εμβαθύνει την κατανόηση των εννοιών τους.
- 2. Ενισχυμένη δημιουργικότητα:** Οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να απελευθερώσουν τη δημιουργικότητά τους υλοποιώντας σενάρια, δημιουργώντας χαρακτήρες και εξερευνώντας διαφορετικές προοπτικές. Αυτό ενισχύει τη φαντασιακή σκέψη και τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων.
- 3. Βελτιωμένες δεξιότητες επικοινωνίας:** Η συμμετοχή σε ένα θεατρικό έργο ως ηθοποιός απαιτεί αποτελεσματική επικοινωνία, τόσο λεκτική όσο και μη λεκτική. Οι μαθητές μπορούν να βελτιώσουν τις δεξιότητες ομιλίας σε κοινό, άρθρωσης και ακρόασης μέσω της συμμετοχής τους σε θεατρικές δραστηριότητες.
- 4. Ενσυναίσθηση και κατανόηση:** Το να υποδύονται διαφορετικούς χαρακτήρες επιτρέπει στους μαθητές να μουν στη θέση άλλων, προάγοντας την ενσυναίσθηση και την καλύτερη κατανόηση διαφορετικών προοπτικών. Αυτό μπορεί να είναι ιδιαίτερα πολύτιμο σε θέματα όπως η ιστορία, η λογοτεχνία και οι κοινωνικές σπουδές.

5. **Αυξημένη συγκράτηση:** Η πολυαισθητηριακή φύση των θεατρικών παραστάσεων – που συνδυάζει οπτικά, ακουστικά και κιναισθητικά στοιχεία– μπορεί να ενισχύσει τη συγκράτηση πληροφοριών. Οι μαθητές μπορεί να θυμούνται έννοιες πιο ζωντανά όταν ασχολούνται ενεργά με το υλικό.
6. **Ομαδική εργασία και συνεργασία:** Η υλοποίηση μιας θεατρικής παράστασης περιλαμβάνει συχνά ομαδική εργασία. Οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν να συνεργάζονται, να μοιράζονται τις ευθύνες και να εκτιμούν τη συμβολή κάθε μέλους της ομάδας.
7. **Μείωση του άγχους:** Οι θεατρικές δραστηριότητες μπορούν να δημιουργήσουν ένα θετικό και υποστηρικτικό μαθησιακό περιβάλλον, μειώνοντας το άγχος που συνδέεται με τις παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας. Δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές να εκφραστούν με διαφορετικό τρόπο.
8. **Πολιτιστική και ιστορική εξερεύνηση:** Τα θεατρικά έργα μπορούν να ζωντανέψουν ιστορικά γεγονότα, πολιτιστικές αποχρώσεις και λογοτεχνικά έργα. Αυτή η καθηλωτική εμπειρία βοηθά τους μαθητές να συνδεθούν με το υλικό σε βαθύτερο επίπεδο.
9. **Κριτική σκέψη:** Η ανάλυση των σεναρίων, η κατανόηση των κινήτρων των χαρακτήρων και η ερμηνεία των διαλόγων συμβάλλουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης. Οι μαθητές μαθαίνουν να αναλύουν καταστάσεις και να προβαίνουν σε τεκμηριωμένες αποφάσεις.

Στο πλαίσιο του προγράμματος Remembrance, η επιλεγμένη μεθοδολογία είναι τα Συμμετοχικά θεατρικά εργαστήρια, που συχνά αναφέρονται ως διαδραστικό ή συμμετοχικό θέατρο. Πρόκειται για εκπαιδευτικές και δημιουργικές συνεδρίες που εμπλέκουν ενεργά τους συμμετέχοντες σε θεατρικές δραστηριότητες. Τα εργαστήρια αυτά υπερβαίνουν τις παραδοσιακές μορφές παθητικής παρατήρησης και ενθαρρύνουν τα άτομα να εμπλακούν, να συνεργαστούν και να αλληλεπιδράσουν με το περιεχόμενο. Σε αυτή την προσέγγιση υπάρχουν

διάφορες μέθοδοι μεταξύ των οποίων επιλέχθηκαν η αφήγηση ιστοριών και το θέατρο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων του προγράμματος.

Ακολουθούν τα βασικά χαρακτηριστικά και στοιχεία των συμμετοχικών θεατρικών εργαστηρίων:

Οι συμμετέχοντες εμπλέκονται ενεργά σε διάφορες θεατρικές δραστηριότητες, ασκήσεις και παιχνίδια. Η αλληλεπίδραση μπορεί να συμβεί μεταξύ των ίδιων των συμμετεχόντων, καθώς και μεταξύ των συμμετεχόντων και των συντονιστών. Τα εργαστήρια έχουν σχεδιαστεί για να είναι χωρίς αποκλεισμούς, υποδεχόμενα άτομα με διαφορετικό υπόβαθρο, ικανότητες και επίπεδα εμπειρίας στο θέατρο. Το παιχνίδι ρόλων και ο αυτοσχεδιασμός αποτελούν κοινά στοιχεία, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να εξερευνήσουν αυθόρμητα διαφορετικούς χαρακτήρες, σενάρια και προοπτικές. Έμφαση δίνεται στην ομαδική εργασία και τη συνεργασία. Οι συμμετέχοντες συχνά συνεργάζονται για να δημιουργήσουν σκηνές, ιστορίες ή παραστάσεις. Τα εργαστήρια στοχεύουν στην ενίσχυση των επικοινωνιακών δεξιοτήτων, τόσο λεκτικών όσο και μη λεκτικών, μέσω δραστηριοτήτων που απαιτούν αποτελεσματική έκφραση και ενεργή ακρόαση. Οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να εκφραστούν δημιουργικά, είτε μέσω της υποκριτικής, της αφήγησης ιστοριών ή άλλων καλλιτεχνικών μέσων. Τα Συμμετοχικά θεατρικά εργαστήρια ενσωματώνουν στοιχεία κριτικής σκέψης. Οι συμμετέχοντες καλούνται να αναλύσουν τις ιστορίες, να λύσουν προβλήματα, ή να εξερευνήσουν σύνθετα θέματα μέσω της θεατρικής εξερεύνησης. Οι συμμετέχοντες μπορούν να βιώσουν προσωπική ανάπτυξη μέσω της αυτο-εξερεύνησης, της αυξημένης αυτοπεποίθησης και της ανάπτυξης της συναισθηματικής νοημοσύνης.

Τα εργαστήρια μπορούν να προσαρμοστούν σε διαφορετικά περιβάλλοντα, όπως σχολικές αίθουσες, κοινοτικές ομάδες, εταιρική εκπαίδευση ή θεραπευτικά περιβάλλοντα. Τέλος, ενώ τα εργαστήρια είναι εκπαιδευτικά, δίνουν επίσης έμφαση στην απόλαυση και τη διασκέδαση, δημιουργώντας μια θετική και υποστηρικτική ατμόσφαιρα.

Στο εργαστήριο που ανέπτυξε το πρόγραμμα Remembrance, καθώς και στο ψηφιακό βιβλίο, η επιλεγμένη μέθοδος παρουσίασης του ιστορικού πλαισίου μέσω θεατρικού παιχνιδιού είναι η μέθοδος της αφήγησης ιστοριών.

4.2 Αφήγηση ιστοριών

Η αφήγηση ιστοριών είναι μια μέθοδος που περιλαμβάνει την ενσωμάτωση της αφήγησης ιστοριών σε μαθησιακές δραστηριότητες και στην προσωπική ανάπτυξη. Η αφήγηση, η δημιουργία και η ανταλλαγή ιστοριών είναι μια μορφή ενθάρρυνσης της μάθησης καθώς και ανάπτυξης της δημιουργικότητας. Επιπλέον, οι ιστορίες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτισμικής ταυτότητας, αλλά και στην κατανόηση του εαυτού μας και των άλλων και στην εμβάθυνση της συνειδητοποίησης αξιών. Η μέθοδος της αφήγησης ιστοριών εμπνέει τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές να εφαρμόσουν ορισμένες αρχές που επιτρέπουν την αποτελεσματική εκπαίδευση με τη χρήση διαφορετικών μορφών αφήγησης ιστοριών και τη δημιουργία νέων ιστοριών. Σημαντικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία διαδραματίζει η ερμηνεία των υφιστάμενων ιστοριών, αλλά και η κατασκευή δικών μας ιστοριών με βάση τη δομή της ιστορίας (τα τέσσερα στοιχεία), θέτοντας εμπνευσμένες ερωτήσεις για την πυροδότηση της δημιουργικής σκέψης και την υποστήριξη του προβληματισμού σχετικά με τις αξίες. Οι ερωτήσεις μπορούν επίσης να αποτελέσουν αφετηρία για την ανάλυση των εμπειριών της ζωής του καθενός και τη δημιουργία μιας βιογραφικής ιστορίας (Lasocińska, 2020). Η αφήγηση ιστοριών είναι μια ισχυρή και ελκυστική μέθοδος διδασκαλίας που χρησιμοποιείται εδώ και αιώνες σε όλους τους πολιτισμούς και τους επιστημονικούς κλάδους. Η ενσωμάτωση της αφήγησης ιστοριών στην εκπαίδευση μπορεί να ενισχύσει τη μαθησιακή εμπειρία κάνοντας τις πληροφορίες πιο συναφείς, αξιομνημόνευτες και ευχάριστες. Ακολουθούν διάφορα οφέλη και στρατηγικές για τη χρήση της αφήγησης ιστοριών ως μεθόδου διδασκαλίας:

Οι ιστορίες αιχμαλωτίζουν την προσοχή των μαθητών και δημιουργούν ένα αίσθημα περιέργειας. Η αφηγηματική δομή μπορεί να προσελκύσει τους μαθητές στο περιεχόμενο, καθιστώντας το πιο ελκυστικό. Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται με τη μορφή μιας ιστορίας είναι συχνά ευκολότερο να τις θυμόμαστε. Οι ιστορίες δημιουργούν ένα πλαίσιο για τις

πληροφορίες, καθιστώντας τις πιο αξιομνημόνευτες και διευκολύνοντας την καλύτερη συγκράτησή τους. Οι ιστορίες παρέχουν ένα πλαίσιο με το οποίο οι μαθητές μπορούν να συσχετιστούν, συνδέοντας αφηρημένες έννοιες με καταστάσεις της πραγματικής ζωής. Αυτή η σχετικότητα ενισχύει την κατανόηση και καθιστά το περιεχόμενο πιο ουσιαστικό. Επιπλέον, τα συναισθηματικά στοιχεία σε μια ιστορία μπορούν να προκαλέσουν την ενσυναίσθηση και να συνδέσουν τους μαθητές με το υλικό σε προσωπικό επίπεδο. Αυτή η συναισθηματική εμπλοκή ενισχύει τη μαθησιακή εμπειρία. Οι ιστορίες συχνά παρουσιάζουν διλήμματα, συγκρούσεις ή προκλήσεις που απαιτούν κριτική σκέψη για την επίλυσή τους. Η ανάλυση των χαρακτήρων, των εξελίξεων της πλοκής και των αποτελεσμάτων ενθαρρύνει τις δεξιότητες κριτικής σκέψης. Οι ιστορίες διεγείρουν τη φαντασία, ενθαρρύνοντας τη δημιουργικότητα και παρέχοντας στους μαθητές μια βάση για να δημιουργήσουν τις δικές τους ιδέες και ερμηνείες. Τέλος, η ακρόαση και η συμμετοχή στην αφήγηση ιστοριών μπορεί να βελτιώσει τις επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών. Τους εκθέτει σε διαφορετικές αφηγηματικές δομές, λεξιλόγιο και τρόπους έκφρασης ιδεών.

Ακολουθούν ορισμένες στρατηγικές για τη χρήση της αφήγησης ιστοριών στη διδασκαλία:

1. Επιλογή κατάλληλων ιστοριών:

- Επιλέξτε ιστορίες που ευθυγραμμίζονται με τους μαθησιακούς στόχους και είναι κατάλληλες για την εκάστοτε ηλικιακή ομάδα. Λάβετε υπόψη τα ενδιαφέροντα και το υπόβαθρο των μαθητών σας. Στο πρόγραμμα Remembrance έχουμε διαπιστώσει ότι μια ελκυστική αφήγηση απαιτεί μια συναρπαστική πλοκή, χαρακτήρες με σχετιζόμενα και προσωπικά χαρακτηριστικά, ένα στοιχείο σασπένς, την ικανότητα να προκαλεί προβληματισμό στους αναγνώστες/ακροατές/θεατές και τελικά τη δυνατότητα να αναδιηγείται αβίαστα σε άλλους. Οι σύντομες εισαγωγές των ιστοριών που σχεδιάστηκαν για το παρόν έργο ενσωματώνουν αυτές τις ιδιότητες, διαθέτοντας ενδιαφέρουσες πλοκές, προσωπικά στοιχεία, συναισθηματικές

συνδέσεις, στοιχεία που προκαλούν προβληματισμό και μια αφηγηματική δομή που εξασφαλίζει την ευκολία της αναδιήγησης για μακροπρόθεσμο αντίκτυπο.

2. Ενσωμάτωση πολυμέσων:

- Ενισχύστε την αφήγηση με στοιχεία πολυμέσων, όπως εικόνες, βίντεο ή ηχητικά αποσπάσματα. Αυτό μπορεί να προσθέσει οπτικές και ακουστικές διαστάσεις στην αφήγηση. Στο πρόγραμμα Remembrance, το ψηφιακό μας βιβλίο περιέχει διαδραστικά στοιχεία, όπως βίντεο και εικόνες.

3. Ενθάρρυνση της συμμετοχής των μαθητών:

- Επιτρέψτε στους μαθητές να συμβάλουν στη διαδικασία της αφήγησης ιστοριών. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει τη δημιουργία ομαδικών ιστοριών, την προσθήκη δικών τους ανατροπών σε υπάρχουσες αφηγήσεις ή την ανταλλαγή προσωπικών εμπειριών που σχετίζονται με το θέμα.

4. Χρήση της αφήγησης ιστοριών σε διάφορα θέματα:

- Η αφήγηση ιστοριών είναι ευέλικτη και μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διάφορα αντικείμενα, όχι μόνο στη λογοτεχνία. Μπορεί να ενσωματωθεί στην ιστορία, τις φυσικές επιστήμες, τα μαθηματικά, ακόμη και στη διδασκαλία αξιών και ηθικής. Το πρόγραμμα Remembrance είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα του πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί η αφήγηση ιστοριών στην ιστορία. Στο εργαστήριο που ετοιμάσαμε στο πλαίσιο του προγράμματος Remembrance, οι μαθητές γνώρισαν την ανάμνηση της πολιτιστικής κληρονομιάς με τη χρήση καινοτόμων και δημιουργικών τεχνικών στο θέατρο και το δράμα. Η έμφαση δόθηκε στη διερεύνηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, ιδίως σε σχέση με τις μεγάλες συγκρούσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και στη σύνδεσή της με την προώθηση των ευρωπαϊκών αξιών, όπως η δημοκρατία και η ειρήνη. Μέσω αυτής της διερεύνησης, οι συμμετέχοντες απέκτησαν επίγνωση της πολιτιστικής

κληρονομιάς, της σημασίας της ενεργού συμμετοχής στα κοινά και της σημασίας της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης των φοιτητών όσον αφορά τις πτυχές του φασισμού και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

5. Διευκόλυνση του αναστοχασμού:

- Δώστε χρόνο στους μαθητές να προβληματιστούν σχετικά με τις ιστορίες που άκουσαν. Συζητήστε τα διδάγματα που πήραν, τις αποφάσεις που έλαβαν οι χαρακτήρες και πώς αυτές σχετίζονται με το θέμα.

6. Δυναμικότητα κατά την απόδοση:

- Αξιοποιήστε εκφραστική και δυναμική απόδοση όταν αφηγείστε ιστορίες. Αλλάξτε τόνο, ρυθμό και χειρονομίες για να διατηρείτε την προσοχή των μαθητών.

7. Ενθάρρυνση δημιουργίας ιστοριών:

- Ζητήστε από τους μαθητές να δημιουργήσουν τις δικές τους ιστορίες που σχετίζονται με το θέμα. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω γραπτού λόγου, προφορικών παρουσιάσεων ή ακόμη και μέσω έργων πολυμέσων.

8. Σύνδεση ιστοριών μεταξύ μαθημάτων:

- Αν διδάσκετε μια σειρά μαθημάτων, σκεφτείτε να συνδέσετε ιστορίες μεταξύ τους για να δημιουργήσετε μια συνεκτική αφήγηση που εκτείνεται στο πρόγραμμα σπουδών.

9. Παροχή ευκαιριών για αναστοχασμό:

- Δώστε χρόνο στους μαθητές να προβληματιστούν σχετικά με τις ιστορίες που άκουσαν. Συζητήστε τα διδάγματα που πήραν, τις αποφάσεις που έλαβαν οι χαρακτήρες και πώς αυτές σχετίζονται με το θέμα.

10. Αξιολόγηση μέσω της αφήγησης ιστοριών:

- Εξετάστε το ενδεχόμενο να ενσωματώσετε την αφήγηση ιστοριών στις αξιολογήσεις. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει την αφήγηση μιας ιστορίας από τους μαθητές που αποδεικνύει την κατανόηση μιας συγκεκριμένης έννοιας.

Η ενσωμάτωση της αφήγησης ιστοριών στη διδακτική σας μεθοδολογία μπορεί να μεταμορφώσει τη μαθησιακή εμπειρία, καθιστώντας την πιο ευχάριστη, σχετική και αποτελεσματική για τους μαθητές όλων των ηλικιών.

5 Πώς να χρησιμοποιήσετε το περιεχόμενο του προγράμματος Remembrance;

Το τρίτο αποτέλεσμα του προγράμματος αφορά την πλατφόρμα με το ψηφιακό βιβλίο που περιέχει ιστορίες αντίστασης ως μέρος της μνήμης της πολιτιστικής κληρονομιάς από τις συνεργαζόμενες χώρες. Η ψηφιακή πλατφόρμα έχει προσαρμοστεί ώστε να μεγιστοποιήσει τη συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων με έναν σύγχρονο διαδραστικό τρόπο. Πραγματοποιήσαμε μια έρευνα για να αξιολογήσουμε τη χρησιμότητα ενός ψηφιακού βιβλίου με αφηγήσεις ακτιβιστών που αντιστάθηκαν στον φασισμό και σε άλλα ολοκληρωτικά καθεστώτα, καθώς και για να διερευνήσουμε τη δυνατότητα ενσωμάτωσης στα προγράμματα σπουδών. Συγκεντρώσαμε 147 απαντήσεις από συμμετέχοντες από την Κύπρο, την Ελλάδα, την Πολωνία, την Ισπανία και την Ιρλανδία, συμπεριλαμβανομένων καθηγητών πανεπιστημίου και εκπαιδευτικών. Για να προσεγγίσουμε τους εκπαιδευτικούς των σχολείων απευθυνθήκαμε στην αντίστοιχη ομοσπονδία σε κάθε χώρα και συγκεκριμένα:

- 1) Ελλάδα: <http://www.olme.gr/>
- 2) Ιρλανδία: <https://www.asti.ie/home/>

- 3) Πολωνία: https://znp.edu.pl/o_nas/about-us/
- 4) Ισπανία: Fedele
- 5) Κύπρος: <https://poed.com.cy/>

Αξιοποιήσαμε επίσης τη συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου για να προσεγγίσουμε καθηγητές πανεπιστημίου στις χώρες αυτές.

Τα ευρήματα από τους καθηγητές των σχολείων ήταν ιδιαίτερα θετικά, με τη πλειονότητα (73%) να δηλώνει πρόθυμη να ενσωματώσει το ψηφιακό βιβλίο ως πηγή για τα μαθήματα ιστορίας τους σε σχετικά θέματα, όπως ο ακτιβισμός κατά του φασισμού. Αυτό υποδηλώνει ένα υψηλό επίπεδο ενδιαφέροντος και αναγνώρισης της δυνητικής εκπαιδευτικής αξίας που θα μπορούσε να προσφέρει ένας τέτοιος πόρος στην τάξη.

Μεταξύ των καθηγητών πανεπιστημίου, το 56% εξέφρασε την προθυμία να ενσωματώσει το ψηφιακό βιβλίο ως πρόσθετο πόρο στα μαθήματά του. Αν και δεν είναι τόσο ομόφωνη όσο η απάντηση από τους καθηγητές των σχολείων, αυτό εξακολουθεί να αντανακλά ένα αξιοσημείωτο άνοιγμα μεταξύ των πανεπιστημιακών εκπαιδευτικών να ενσωματώσουν το υλικό στη διδασκαλία τους.

Η συνολικά θετική υποδοχή τόσο από τους εκπαιδευτικούς των σχολείων όσο και από τους καθηγητές πανεπιστημίου υποδηλώνει την κατανόηση της αξίας της χρήσης ιστοριών ακτιβιστών κατά του φασισμού ως εκπαιδευτικών εργαλείων. Η προθυμία των εκπαιδευτικών να εξετάσουν ένα ψηφιακό βιβλίο ως πηγή αναδεικνύει τη δυνατότητα των σύγχρονων, ψηφιακών μορφών να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην ιστορική εκπαίδευση, παρέχοντας ποικίλες προοπτικές και ελκυστικές αφηγήσεις για τους μαθητές. Η μελέτη υποδεικνύει ένα ελπιδοφόρο επίπεδο ενδιαφέροντος για την ενίσχυση της ιστορικής εκπαίδευσης μέσω ψηφιακών πόρων που εστιάζουν σε σημαντικά ιστορικά θέματα.

Οι ιστορίες που επιλέχθηκαν

ΕΛΛΑΔΑ – Διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου

Κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, επίσημοι φορείς αλλά και μεμονωμένα άτομα αφοσιώθηκαν στην προστασία της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς από τις καταστροφικές συνέπειες αυτού του πολέμου. Είναι αξιοσημείωτο πως στην Ελλάδα περιλαμβάνονται πολλές σημαντικές τέτοιες περιπτώσεις. Συγκεκριμένα, οι αρχαιολόγοι προστάτευσαν τα αρχαία αγάλματα και τα εκθέματα των μουσείων κρύβοντάς τα μέχρι την απελευθέρωση από τους Γερμανούς, Ιταλούς και Βούλγαρους κατακτητές.

Βάσω Κατράκη (1914-1988): Η Βάσω Κατράκη (1914-1988) ήταν κορυφαία χαράκτρια και το χαρακτηριστικό της έργο έχει αναγνωριστεί διεθνώς για τον αντίκτυπό του. Τα έργα της, που χαρακτηρίζονται από μοναδική τεχνική και την εστίαση στα μεγάλα, θεμελιώδη θέματα της ζωής, την κατέστησαν την πιο αντιπροσωπευτική εκπρόσωπο της χαρακτηριστικής τέχνης.

Κατά τη διάρκεια του ελληνοϊταλικού και ελληνογερμανικού πολέμου, η Βάσω Κατράκη δημιούργησε πολλά χαρακτηριστικά που απεικονίζουν τον αγώνα των Ελλήνων κατά των κατακτητών, αποτυπώνοντας δυναμικά τις γενναίες και τις δύσκολες στιγμές.

Κώστας Παράσχος (1912–1997): Ο φωτογράφος Κώστας Παράσχος, που διέμενε στην Αθήνα κατά τη διάρκεια της Κατοχής, κατέγραψε τη σκληρή πραγματικότητα της ελληνικής ζωής υπό ξένη κυριαρχία. Παρά τους κινδύνους που εγκυμονούσε η απαγόρευση της φωτογράφισης από τους Γερμανούς, ο Παράσχος τράβηξε κρυφά 800 φωτογραφίες, στις οποίες απεικονίζονται η πείνα, η δυστυχία και ο θάνατος. Οι προσπάθειές του είχαν ως αποτέλεσμα μια μοναδική τεκμηρίωση της φρίκης της Κατοχής και του πολέμου στην Αθήνα.

ΠΟΛΩΝΙΑ Ήρωες της Αντίστασης κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου

Irena Sendlerowa: Η Irena Sendlerowa αναγνωρίστηκε ως ένας άνθρωπος από τους «Δικαίους των Εθνών» (*Righteous Among the Nations*) στην Πολωνία. Ηγήθηκε μιας θαρραλαίας εκστρατείας για τη διάσωση παιδιών Εβραίων από το γκέτο της Βαρσοβίας κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Έδρασε συνωμοτικά, στις δομές του Συμβουλίου "Żegota" για

την παροχή βοήθειας στους Εβραίους. Μαζί με μια ομάδα συνεργατών της, κατάφερε να σώσει αρκετές εκατοντάδες παιδιά.

Lili. Maryla Kaiserbrecht το γένος Biedermann: Η Maryla Kaiserbrecht καταγόταν από μια πλούσια γερμανική οικογένεια και βοήθησε Πολωνούς στρατιώτες, πολίτες και αιχμαλώτους κατά τη διάρκεια της κατοχής. Παρότι βασανίστηκε από την Γκεστάπο, συνέχισε με επιμονή τις ανθρωπιστικές της προσπάθειες μέχρι που βρήκε τραγικό τέλος.

Antonina & Jan Żabiński: Ιδιοκτήτες του Ζωολογικού κήπου της Βαρσοβίας, ο Jan και η Antonina Żabiński έδωσαν καταφύγιο σε πολλούς ανθρώπους κατά τη διάρκεια του πολέμου, κερδίζοντας τον τίτλο του «Δίκαιου των Εθνών» το 1965.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ – Προσωπικές αφηγήσεις σύγκρουσης

William & Tom Caughey: Ο William Caughey θυμάται την τραγική ιστορία του αδελφού του, μέλους του Συντάγματος Αλεξιπτωτιστών που έπεσαν σε ενέδρα του IRA το 1979. Ήταν μία από τις πιο θανατηφόρες επιθέσεις εναντίον του βρετανικού στρατού κατά τη διάρκεια της Σύγκρουσης στη Βόρεια Ιρλανδία.

Eamonn Baker: Ο Eamonn Baker, φοιτητής από το Derry/Londonderry, είδε με τα ίδια του τα μάτια τον βρετανικό στρατό να πυροβολεί άοπλους πολίτες κατά τη διάρκεια της πορείας διαμαρτυρίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα το 1972.

Mary Callaghan: Η Mary Callaghan μοιράζεται την φρικιαστική ιστορία της αδερφής της και του συζύγου της, ο οποίος αναγκάστηκε να εκτελέσει βομβιστική επίθεση σε μια παμπ.

ΚΥΠΡΟΣ – Αντίσταση και αυτοθυσία

Ευφροσύνη Προεστού: Η θαρραλέα πράξη της Ευφροσύνης Προεστού περιελάμβανε την παροχή καταφυγίου σε δώδεκα παιδιά κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής. Αντιμετώπισε τη σύλληψη και τα βασανιστήρια από τις κατοχικές δυνάμεις, αλλά αρνήθηκε σταθερά να αποκαλύψει την τύχη τους.

Παπαγεώργιος Αθανάσιος: Ο ιερέας του Παλαίκυθρου, Παπαγεώργιος Αθανάσιος, υπέστη βασανιστήρια κατά τη διάρκεια των θηριωδιών της τουρκικής εισβολής και τελικά υπέκυψε στα τραύματά του.

Γιώργος Γαλήνης: Ο Γιώργος Γαλήνης μοιράζεται το συναισθηματικό ταξίδι της ανακάλυψης της τύχης του πατέρα του, ο οποίος αγνοούνταν από την τουρκική εισβολή, και της ανάκτησης των λειψάνων του 47 χρόνια αργότερα μέσω ανάλυσης DNA.

ΙΣΠΑΝΙΑ – Ανυπακοή και αλληλεγγύη κατά τη διάρκεια του ισπανικού εμφυλίου πολέμου

Dolores Ibárruri (La Pasionaria): Η Dolores Ibárruri, γνωστή και ως La Pasionaria διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο κατά τη διάρκεια του ισπανικού εμφυλίου πολέμου, καλώντας για την υπεράσπιση της Μαδρίτης και αργότερα βοηθώντας δημοκρατικές οικογένειες να διασώσουν τα παιδιά τους από την Ισπανία του Φράνκο.

Miguel Hernández: Ο Miguel Hernández, αυτοδίδακτος ποιητής και στρατιώτης, πολέμησε στο πλευρό των Δημοκρατικών κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου. Φυλακίστηκε από τις δυνάμεις του Φράνκο και υπέκυψε λόγω φυματίωσης κατά τη διάρκεια της φυλάκισής του.

Flor Cernuda: Η Flor Cernuda, αγωνίστρια υπέρ της ελευθερίας και της δημοκρατίας, πολέμησε κατά της δικτατορίας του Φράνκο και συνέχισε να δραστηριοποιείται μέχρι τον θάνατό της το 2014.

Οι ιστορίες των παραπάνω παρουσιάζονται μέσα από την αφήγηση ιστοριών και στοιχεία πολυμέσων στο ψηφιακό μας βιβλίο.

Απαιτήσεις συστήματος

Κάνουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε για να διασφαλίσουμε ότι η ηλεκτρονική πλατφόρμα δεν θα χρειαστεί ειδικές τεχνικές απαιτήσεις. Έτσι, το μόνο πράγμα που χρειάζεστε για να απολαύσετε το «εκπαιδευτικό υλικό» είναι σταθερή σύνδεση στο Διαδίκτυο και υπολογιστή/φορητό υπολογιστή/tablet (το smartphone επίσης αρκεί, αλλά η εμπειρία δεν είναι πολύ καλή, λόγω της μικρής οθόνης μιας τέτοιας συσκευής).

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε όποιο πρόγραμμα περιήγησης θέλετε (θα πρέπει να έχετε πάντα την τελευταία έκδοση!), ωστόσο το συνιστώμενο πρόγραμμα περιήγησης είναι το Chrome. Η διαδικτυακή πλατφόρμα λειτουργεί άψογα σε όλα τα λειτουργικά συστήματα, επειδή πρόκειται για το διαδίκτυο και το πρόγραμμα περιήγησης, όχι για Windows vs Mac OS ☺.

Τι γίνεται με τις απαιτήσεις υλικού; Εφόσον ο υπολογιστής σας μπορεί να χειριστεί τα Windows 7 ή την κατάλληλη έκδοση του MAC OS, η πλατφόρμα θα λειτουργήσει χωρίς προβλήματα.

Δεν χρειάζεται να εγγραφείτε για να αποκτήσετε πρόσβαση στην πλατφόρμα ή στο ψηφιακό βιβλίο. Είναι διαθέσιμο σε 4 γλώσσες, και συγκεκριμένα: Ελληνικά, Ισπανικά, Πολωνικά και Αγγλικά.

Πώς να χρησιμοποιήσετε το βιβλίο;

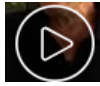
Το βιβλίο διατίθεται ψηφιακά μέσω του παρακάτω συνδέσμου. Διατίθεται σε διάφορες γλώσσες.

<https://publuu.com/flip-book/281701/754418/page/52>

Το βιβλίο είναι διαδραστικό και ως εκ τούτου συνιστάται η προβολή του στο διαδίκτυο, αν και η πλατφόρμα σας επιτρέπει να το εκτυπώσετε και ακόμη και να το κατεβάσετε.

Η ιστορία ακολουθείται από εικόνες και βίντεο στα οποία μπορείτε να κάνετε κλικ και να τα μεγεθύνετε ή να τα δείτε. Δεν χρειάζεται να αφήσετε το ψηφιακό βιβλίο για να δείτε τα βίντεο, καθώς αυτά θα αναπαράγονται μέσα στο βιβλίο.

Για παράδειγμα, όπως μπορείτε να δείτε από την παρακάτω εικόνα, στη μέση της εικόνας που

περιέχει το βίντεο, υπάρχει αυτό το εικονίδιο και αν το πατήσετε, το βίντεο θα αρχίσει να παίζει. Αν το πατήσετε ξανά, θα γίνει παύση, αλλά φυσικά μπορείτε να το ξεκινήσετε ξανά. Αυτό μπορεί να συμβεί όσες φορές θέλετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΗΝΗΣ

Οι περιγραφές του Γιώργου Γαλήνη είναι συγκλονιστικές! Ο πατέρας του ήταν ανάμεσα στους χιλιάδες αγνοούμενους που εξαφανίστηκαν μετά την τουρκική εισβολή. Κατάφεραν να ανακτήσουν τα οστά του 47 χρόνια μετά την εξαφάνισή του μέσω ανάλυσης DNA. Έτσι περιγράφει την ιστορία:

«Γνωρίζω τον πατέρα μου μέσα από τις λίγες στρατιωτικές φωτογραφίες επειδή είχε πολεμήσει το 1964 στις μάχες της Τίλλυριάς (είχε έρθει στο Μεγάλο Πεύκο πριν από τη μάχη της Τίλλυριάς για εκπαίδευση πυροβολικού) και τις περιγραφές της μητέρας και των συγγενών του», λέει ο Γιώργος Γαλήνης (γεννημένος στις 6 Δεκεμβρίου 1974). Και συνεχίζει: «Μπορώ να πω ότι τους είδα επίσης με υπερηφάνεια επειδή κρατούσε το όπλο και τα έδεικνα στους φίλους μου λέγοντας ότι αυτός είναι ο πατέρας μου και πήγε στον πόλεμο και θα επιστρέψει κάποια στιγμή, αυτό μας είπαν... μεγαλώνοντας η απουσία του ήταν εμφανής παντού».

Γιώργος Γαλήνης και Γαβριήλ Χρυσόστομου

37

Μέχρι που ήρθε η ημέρα της επιστροφής. Μια επιστροφή εντελώς διαφορετική από αυτή που περίμεναν. Σοκαριστικές είναι οι περιγραφές τους για τις στιγμές που έζησαν όταν ήρθε το μήνυμα ότι ο λαός τους είχε βρεθεί.

«Μαζεύαμε μερικά λουλούδια και πήγαμε στο ανθρωπολογικό εργαστήριο για να δούμε τα οστά του πατέρα μου», λέει ο George. Και συνεχίζει: Αναγνωρίζαμε τον πατέρα μου από τα προσωπικά του αντικείμενα και τις διαφορετικές κάλτσες που φορούσε εκείνη την ημέρα. Την ημέρα που έφευγε από το σπίτι ήταν τόσο βιαστικός να πάει στον πόλεμο που έβαλε σε «διαφορετικά σοκ»!

Όταν η μητέρα μου του το έδειξε, η μητέρα μου της είπε ότι είναι εντάξει, θα πάω στον πόλεμο! Με την επιστροφή των οστών του έχουμε ένα μέρος να ανάβουμε ένα κερί, να κάνουμε μνημόσυνο και αυτό το πράγμα μας παρηγορεί, θεραπεύει τις πηγές μας και ελπίζουμε ότι αυτό που βιώσαμε θα το βιώσουν άλλες οικογένειες... αν μπορούσα να μιλήσω με τον πατέρα μου θα το έκανα. Του έλεγα ότι άφησε πίσω του μια αξιόλογη σύζυγο που πέτυχε και μεγάλωσε τα δύο παιδιά τους και προσπαθούμε να κρατήσουμε ζωντανή τη μνήμη του... Εκείνοι που δεν κάπνιζαν, έδειξαν τολμηρή ανδρεία και αντιμετώπισαν τον Τούρκο εισβολέα και προσπάθησαν ό,τι καλύτερο μπορούσαν, είναι οι σύγχρονοι Σπαρτιάτες. Πολέμησαν στις σύγχρονες Θερμοπύλες του Ελληνισμού στην Κερύνεια ανάμεσα σε βουνό και θάλασσα!

38

Υπάρχουν περισσότερες επιλογές που θα σας βοηθήσουν να νιώσετε πιο άνετα κατά την ανάγνωση του βιβλίου.

Πρώτον, μπορείτε να δείτε το βιβλίο σελίδα-σελίδα, αλλά αν κάνετε κλικ στο κίτρινο κουμπί σύμφωνα με την παρακάτω εικόνα (στην αριστερή πλευρά), θα το βλέπετε όπως στην εικόνα της δεξιάς πλευράς.

Επιπλέον, όπως μπορείτε να δείτε στην παρακάτω εικόνα, αν πατήσετε το κίτρινο κουμπί, θα μπορείτε να το μοιραστείτε online με την οικογένειά σας, τους φίλους σας κ.λπ.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΗΝΗΣ

Οι περιγραφές του Γιώργου Γαλήνη είναι συγκλονιστικές! Ο πατέρας του ήταν ανάμεσα στους χιλιάδες αγνοούμενους που εξαφανίστηκαν μετά την τουρκική εισβολή. Κατάφεραν να ανακτήσουν τα οστά του 47 χρόνια μετά την εξοφάνισή του μέσω ανάλυσης DNA. Έτσι περιγράφει την ιστορία:

-Γνωρίζω τον πατέρα μου μέσα από τις λίγες στρατιωτικές φωτογραφίες επειδή είχε πολεμήσει το 1964 στις μάχες της Τίλλυριάς (είχε έρθει στο Μεγάλο Πεύκο πριν από τη μάχη της Τίλλυριάς για εκπαίδευση πυροβολικού) και τις περιγραφές της μητέρας και των συγγενών του-, λέει ο Γιώργος Γαλήνης (γεννημένος στις 6 Δεκεμβρίου 1974). Και συνεχίζει: -Μπορώ να πω ότι τους είδα επίσης με υπερηφάνεια επειδή κρατούσε το όπλο και τα έδειχνα στους φίλους μου λέγοντας ότι αυτός είναι ο πατέρας μου και πήγε στον πόλεμο και θα επιστρέψει κάποια στιγμή, αυτό μας είπαν... μεγαλώνοντας η απουσία του ήταν εμφανής παντού-.

Μέχρι που ήρθε η ημέρα της επιστροφής. Μια επιστροφή εντελώς διαφορετική από αυτή που περίμεναν. Σοκαριστικές είναι οι περιγραφές τους για τις στιγμές που έζησαν όταν ήρθε το μήνυμα ότι ο Λαός τους είχε βρεθεί.

-Μαζεύσαμε μερικά λουλούδια και πήγαμε στο ανθρωπολογικό εργαστήριο για να δούμε τα οστά του πατέρα μου-, λέει ο George. Και συνεχίζει: Αναγνωρίζαμε τον πατέρα μου από τα προσωπικά του αντικείμενα και τις διαφορετικές κάλτσες που φορούσε εκείνη την ημέρα. Την ημέρα που έφρευε από το σπίτι ήταν τόσο βιαστικός να πάει στον πόλεμο που έβαλε σε «διαφορετικά σοκ»!

Όταν η μητέρα μου του το έδειξε, η μητέρα μου της είπε ότι είναι εντάξει, θα πάω στον πόλεμο! Με την επιστροφή των οστών του έχουμε ένα μέρος να ανάβουμε ένα κερι, να κάνουμε μνημόσυνο και αυτό το πράγμα μας παρηγορεί, θεραπεύει τις πληγές μας και ελπίζουμε ότι αυτό που βιώσαμε θα το βιώσουν άλλες οικογένειες... αν μπορούσα να μιλήσω με τον πατέρα μου θα το έκανα. Του έλεγα ότι άφησε πίσω του μια αξιόλογη σύζυγο που πέτυχε και μεγάλωσε τα δύο παιδιά τους και προσπαθώ να κρατήσουμε ζωντανή τη μνήμη του... Εκείνοι που δεν κάπνιζαν, έδειξαν τολμηρή ανδρεία και αντιμετώπισαν τον Τούρκο εισβολέα και προσπάθησαν ό,τι καλύτερο μπορούσαν, είναι οι σύγχρονοι Σπαρτιάτες. Πολέμησαν στις σύγχρονες Θερμοπύλες του Ελληνισμού στην Κερύνεια ανάμεσα σε Βουνό και θάλασσα-!

Γιώργος Γαλήνης και Γαβριήλ Χρυσόστομου

27 28

Όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα, το κίτρινο κουμπί θα σας επιτρέψει να κατεβάσετε το βιβλίο, ώστε να μπορείτε να το διαβάσετε ακόμα και χωρίς σύνδεση στο διαδίκτυο.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΗΝΗΣ

Οι περιγραφές του Γιώργου Γαλήνη είναι συγκλονιστικές! Ο πατέρας του ήταν ανάμεσα στους χιλιάδες αγνοούμενους που εξαφανίστηκαν μετά την τουρκική εισβολή. Κατάφεραν να ανακτήσουν τα οστά του 47 χρόνια μετά την εξαφάνισή του μέσω ανάλυσης DNA. Έτσι περιγράφει την ιστορία:

-Γνωρίζω τον πατέρα μου μέσα από τις λίγες στρατιωτικές φωτογραφίες επειδή είχε πολεμήσει το 1964 στις μάχες της Τιλλυριάς (είχε έρθει στο Μεγάλο Πεύκο πριν από τη μάχη της Τιλλυριάς για εκπαίδευση πυροβολικού) και τις περιγραφές της μητέρας και των συγγενών του-, λέει ο Γιώργος Γαλήνης (γεννημένος στις 6 Δεκεμβρίου 1974). Και συνεχίζει: -Μπορώ να πω ότι τους είδα επίσης με υπερηφάνεια επειδή κρατούσε το όπλο και τα έδεικνα στους φίλους μου λέγοντας ότι αυτός είναι ο πατέρας μου και πήγε στον πόλεμο και θα επιστρέψει κάποια στιγμή, αυτό μας είπαν... μεγαλώνοντας η απουσία του ήταν εμφανής παντού-.

Γιώργος Γαλήνης και Γαβριήλ Χρυσόστομου

37

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Μέχρι που ήρθε η ημέρα της επιστροφής. Μια επιστροφή εντελώς διαφορετική από αυτή που περιμένα. Σοκαριστικές είναι οι περιγραφές τους για τις στιγμές που έζησαν όταν ήρθε το μήνυμα ότι ο λαός τους είχε βρεθεί.

-Μαζεύσαμε μερικά λουλούδια και πήγαμε στο ανθρωπολογικό εργαστήριο για να δούμε τα οστά του πατέρα μου-, λέει ο George. Και συνεχίζει: Αναγνωρίσαμε τον πατέρα μου από τα προσωπικά του αντικείμενα και τις διαφορετικές κάλτσες που φορούσε εκείνη την ημέρα. Την ημέρα που έφυγε από το σπίτι ήταν τόσο βιαστικός να πάει στον πόλεμο που έβαλε σε -διαφορετικά σοκ-!

Όταν η μητέρα μου του το έδειξε, η μητέρα μου της είπε ότι είναι εντάξει, θα πάω στον πόλεμο! Με την επιστροφή των οστών του έκουμε ένα μέρος να ανάβουμε ένα κερι, να κάνουμε μνημόσυνο και αυτό το πράγμα μας παρηγορεί, θεραπεύει τις πληγές μας και ελπίζουμε ότι αυτό που βιώσαμε θα το βιώσουν άλλες οικογένειες... αν μπορούσα να μιλήσω με τον πατέρα μου θα το έκανα. Του έλεγα ότι άφησε πίσω του μια ασιόλογη σύζυγο που πέτυχε και μεγάλωσε τα δύο παιδιά τους και προσπαθούμε να κρατήσουμε ζωντανή τη μνήμη του... Εκείνοι που δεν κάπνιζαν, έδειξαν τολμηρή ανδρεία και αντιμετώπισαν τον Τούρκο εισβολέα και προσπάθησαν ό,τι καλύτερο μπορούσαν, είναι οι σύγχρονοι Σπαρτιάτες. Πολέμησαν στις σύγχρονες Θερμοπύλες του Ελληνοισμου στην Κερύνεια ανάμεσα σε βουνό και θάλασσα-!

38

Επιπλέον, μπορείτε να ενεργοποιήσετε/απενεργοποιήσετε τον ήχο του βίντεο.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΗΝΗΣ

Οι περιγραφές του Γιώργου Γαλήνη είναι συγκλονιστικές! Ο πατέρας του ήταν ανάμεσα στους χιλιάδες αγνοούμενους που εξαφανίστηκαν μετά την τουρκική εισβολή. Κατάφεραν να ανακτήσουν τα οστά του 47 χρόνια μετά την εξαφάνισή του μέσω ανάλυσης DNA. Έτσι περιγράφει την ιστορία:

-Γνωρίζω τον πατέρα μου μέσα από τις λίγες στρατιωτικές φωτογραφίες επειδή είχε πολεμήσει το 1964 στις μάχες της Τίλλυριάς (είχε έρθει στο Μεγάλο Πεύκο πριν από τη μάχη της Τίλλυριάς για εκπαίδευση πυροβολικού) και τις περιγραφές της μητέρας και των συγγενών του», λέει ο Γιώργος Γαλήνης (γεννημένος στις 6 Δεκεμβρίου 1974). Και συνεχίζει: «Μπορώ να πω ότι τους είδα επίσης με υπερφάνεια επειδή κρατούσε το όπλο και τα έδεικνα στους φίλους μου λέγοντας ότι αυτός είναι ο πατέρας μου και πήγε στον πόλεμο και θα επιστρέψει κάποια στιγμή, αυτό μας είπαν... μεγαλώνοντας η απουσία του ήταν εμφανής παντού».

Γιώργος Γαλήνης και Γαβριήλ Χρυσόστομου

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Μέχρι που ήρθε η ημέρα της επιστροφής. Μια επιστροφή εντελώς διαφορετική από αυτή που περίμεναν. Σοκαριστικές είναι οι περιγραφές τους για τις στιγμές που έζησαν όταν ήρθε το μήνυμα ότι ο λαός τους είχε βρεθεί.

-Μαζεύσαμε μερικά λουλούδια και πήγαμε στο ανθρωπολογικό εργαστήριο για να δούμε τα οστά του πατέρα μου», λέει ο George. Και συνεχίζει: Αναγνωρίζαμε τον πατέρα μου από τα προσωπικά του αντικείμενα και τις διαφορετικές κάλτσες που φορούσε εκείνη την ημέρα. Την ημέρα που έφευγε από το σπίτι ήταν τόσο θιαστικός να πάει στον πόλεμο που έβαλε σε «διαφορετικά σοκ»!

Όταν η μητέρα μου του το έδειξε, η μητέρα μου της είπε ότι είναι εντάξει, θα πάω στον πόλεμο! Με την επιστροφή των οστών του έχουμε ένα μέρος να ανάβουμε ένα κερι, να κάνουμε μνημόσυνο και αυτό το πράγμα μας παρηγορεί, θεραπεύει τις πληγές μας και ελπίζουμε ότι αυτό που βιώσαμε θα το βιώσουν άλλες οικογένειες... αν μπορούσα να μιλήσω με τον πατέρα μου θα το έκανα. Του έλεγα ότι άφησε πίσω του μια αξιόλογη σύζυγο που πέτυχε και μεγάλωσε τα δύο παιδιά τους και προσπαθώμε να κρατήσουμε ζωντανή τη μνήμη του... Εκείνοι που δεν κάπνιζαν, έδειξαν τολμηρή ανδρεία και αντιμετώπισαν τον Τούρκο εισβολέα και προσπάθησαν ό,τι καλύτερο μπορούσαν, είναι οι σύγχρονοι Σπαρτιάτες. Πολέμησαν στις σύγχρονες Θερμοπόλες του Ελληνισμού στην Κερύνεια ανάμεσα σε Βουνό και Βάλασσα»!

Ακόμα, μπορείτε να εκτυπώσετε συγκεκριμένες σελίδες ή ακόμα και όλο το βιβλίο, πατώντας το κίτρινο κουμπί.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΗΝΗΣ

Οι περιγραφές του Γιώργου Γαλήνη είναι συγκλονιστικές! Ο πατέρας του ήταν ανάμεσα στους χιλιάδες αγνοούμενους που εξαφανίστηκαν μετά την τουρκική εισβολή. Κατάφεραν να ανακτήσουν τα οστά του 47 χρόνια μετά την εξαφάνισή του μέσω ανάλυσης DNA. Έτσι περιγράφει την ιστορία:

-Γνωρίζω τον πατέρα μου μέσα από τις λίγες στρατιωτικές φωτογραφίες επειδή είχε πολεμήσει το 1964 στις μάχες της Τύλλυριάς (είχε έρθει στο Μεγάλο Πεύκο πριν από τη μάχη της Τύλλυριάς για εκπαίδευση πυροβολικού) και τις περιγραφές της μητέρας και των συγγενών του-, λέει ο Γιώργος Γαλήνης (γεννημένος στις 6 Δεκεμβρίου 1974). Και συνεχίζει: -Μπορώ να πω ότι τους είδα επίσης με υπερηφάνεια επειδή κρατούσε το όπλο και τα έδεικνα στους φίλους μου λέγοντας ότι αυτός είναι ο πατέρας μου και πήγε στον πόλεμο και θα επιστρέφει κάποια στιγμή, αυτό μας είπαν... μεγαλώνοντας η απουσία του ήταν εμφανής παντού-.

Γιώργος Γαλήνης και Γαβριήλ Χρυσόστομου

37

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Μέχρι που ήρθε η ημέρα της επιστροφής. Μια επιστροφή εντελώς διαφορετική από αυτή που περίμεναν. Σοκαριστικές είναι οι περιγραφές τους για τις στιγμές που έζησαν όταν ήρθε το μήνυμα ότι ο λαός τους είχε βρεθεί.

-Μαζεύαμε μερικά λουλούδια και πήγαμε στο ανθρωπολογικό εργαστήριο για να δούμε τα οστά του πατέρα μου-, λέει ο George. Και συνεχίζει: Αναγνωρίζαμε τον πατέρα μου από τα προσωπικά του αντικείμενα και τις διαφορετικές κάλτσες που φορούσε εκείνη την ημέρα. Την ημέρα που έφυγε από το σπίτι ήταν τόσο βιαστικός να πάει στον πόλεμο που έβαλε σε «διαφορετικά σοκ»!

Όταν η μητέρα μου του το έδειξε, η μητέρα μου της είπε ότι είναι εντάξει, θα πάω στον πόλεμο! Με την επιστροφή των οστών του έχουμε ένα μέρος να ανάβουμε ένα κερί, να κάνουμε μνημόσυνο και αυτό το πράγμα μας παρηγορεί, θεραπεύει τις πληγές μας και ελπίζουμε ότι αυτά που βιώσαμε θα το βιώσουν άλλες οικογένειες... αν μπορούσα να μιλήσω με τον πατέρα μου θα το έκανα. Του έλεγα ότι άφησε πίσω του μια αξιόλογη σύζυγο που πέτυχε και μεγάλωσε τα δύο παιδιά τους και προσπαθούμε να κρατήσουμε ζωντανή τη μνήμη του... Εκείνοι που δεν κáπνιζαν, έδειξαν τολμηρή ανδρεία και αντιμετώπισαν τον Τούρκο εισβολέα και προσπάθησαν ό,τι καλύτερο μπορούσαν, είναι οι σύγχρονοι Σπαρτιάτες. Παλέμησαν στις σύγχρονες θερμοπύλες του Ελληναϊμού στην Κερύνεια ανάμεσα σε βουνό και θάλασσα-!

38

Μπορείτε να μεγεθύνετε όσο θέλετε πατώντας το κίτρινο κουμπί, όπως δείχνει η παρακάτω εικόνα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΗΝΗΣ

Οι περιγραφές του Γιώργου Γαλήνη είναι συγκλονιστικές! Ο πατέρας του ήταν ανάμεσα στους χιλιάδες αγνοούμενους που εξαφανίστηκαν μετά την τουρκική εισβολή. Κατάφεραν να ανακτήσουν τα οστά του 47 χρόνια μετά την εξαφάνισή του μέσω ανάλυσης DNA. Έτσι περιγράφει την ιστορία:

-Γνωρίζω τον πατέρα μου μέσα από τις λίγες στρατιωτικές φωτογραφίες επειδή είχε πολέμησει το 1964 στις μάχες της Τιλλυριάς (είχε έρθει στο Μεγάλο Πεύκο πριν από τη μάχη της Τιλλυριάς για εκπαίδευση πυροβολικού) και τις περιγραφές της μητέρας και των συγγενών του-, λέει ο Γιώργος Γαλήνης (γεννημένος στις 6 Δεκεμβρίου 1974). Και συνεχίζει: -Μπορώ να πω ότι τους είδα επίσης με υπερηφάνεια επειδή κρατούσε το όπλο και τα έδειχνε στους φίλους μου λέγοντας ότι αυτός είναι ο πατέρας μου και πήγε στον πόλεμο και θα επιστρέψει κάποια στιγμή, αυτό μας είπαν... μεγαλώνοντας η απουσία του ήταν εμφανής παντού-.

Γιώργος Γαλήνης και Γαβριήλ Χρυσόστομου

37

Μέχρι που ήρθε η ημέρα της επιστροφής. Μια επιστροφή εντελώς διαφορετική από αυτή που περίμεναν. Σοκαριστικές είναι οι περιγραφές τους για τις στιγμές που έζησαν όταν ήρθε το μήνυμα ότι ο λαός τους είχε βρεθεί.

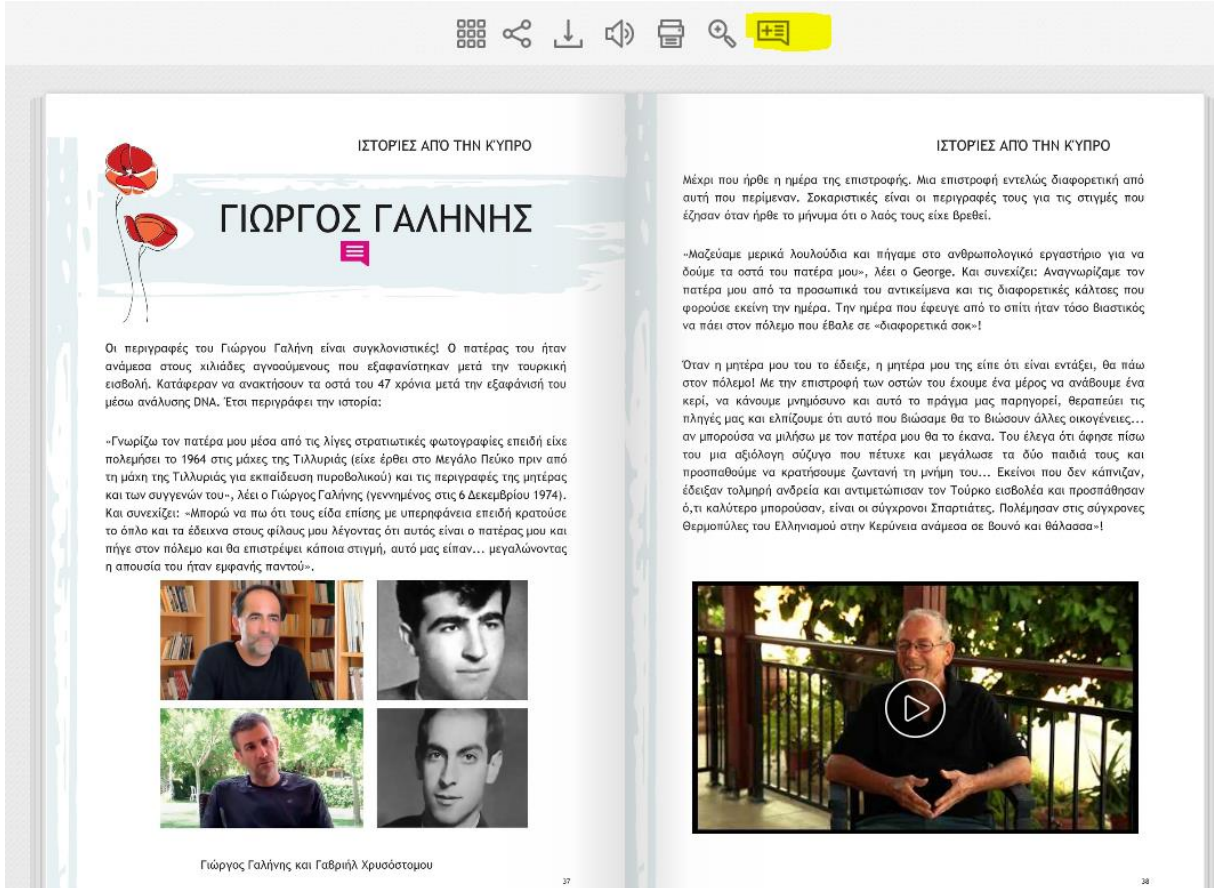
-Μαζεύσαμε μερικά λουλούδια και πήγαμε στο ανθρωπολογικό εργαστήριο για να δούμε τα οστά του πατέρα μου-, λέει ο George. Και συνεχίζει: Αναγνωρίζαμε τον πατέρα μου από τα προσωπικά του αντικείμενα και τις διαφορετικές κάλτσες που φορούσε εκείνη την ημέρα. Την ημέρα που έφευγε από το σπίτι ήταν τόσο βιαστικός να πάει στον πόλεμο που έβαλε σε «διαφορετικά σοκ»!

Όταν η μητέρα μου του το έδειξε, η μητέρα μου της είπε ότι είναι εντάξει, θα πάω στον πόλεμο! Με την επιστροφή των οστών του έχουμε ένα μέρος να ανάβουμε ένα κερί, να κάνουμε μνημόσυνο και αυτό το πράγμα μας παρηγορεί, θεραπεύει τις πληγές μας και ελπίζουμε ότι αυτό που βιώσαμε θα το βιώσουν άλλες οικογένειες... αν μπορούσα να μιλήσω με τον πατέρα μου θα το έκανα. Του έλεγα ότι άφησε πίσω του μια ασύβλητη σύζυγο που πέτυχε και μεγάλωσε τα δύο παιδιά τους και προσπαθούμε να κρατήσουμε ζωντανή τη μνήμη του... Εκείνοι που δεν κλπίζουν, έδειξαν τολμηρή ανδρεία και αντιμετώπισαν τον Τούρκο εισβολέα και προσπάθησαν ό,τι καλύτερο μπορούσαν, είναι οι σύγχρονοι Σπαρτιάτες. Παλέμησαν στις σύγχρονες Θερμοπύλες του Ελληνισμού στην Κερύνεια ανάμεσα σε βουνό και θάλασσα-!

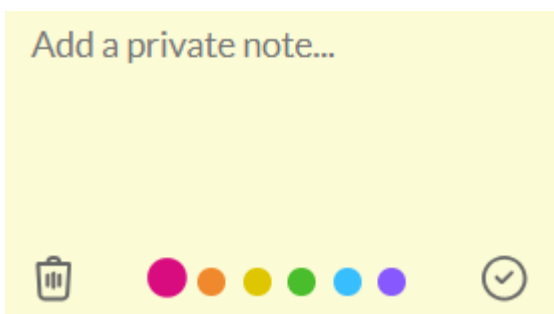

38

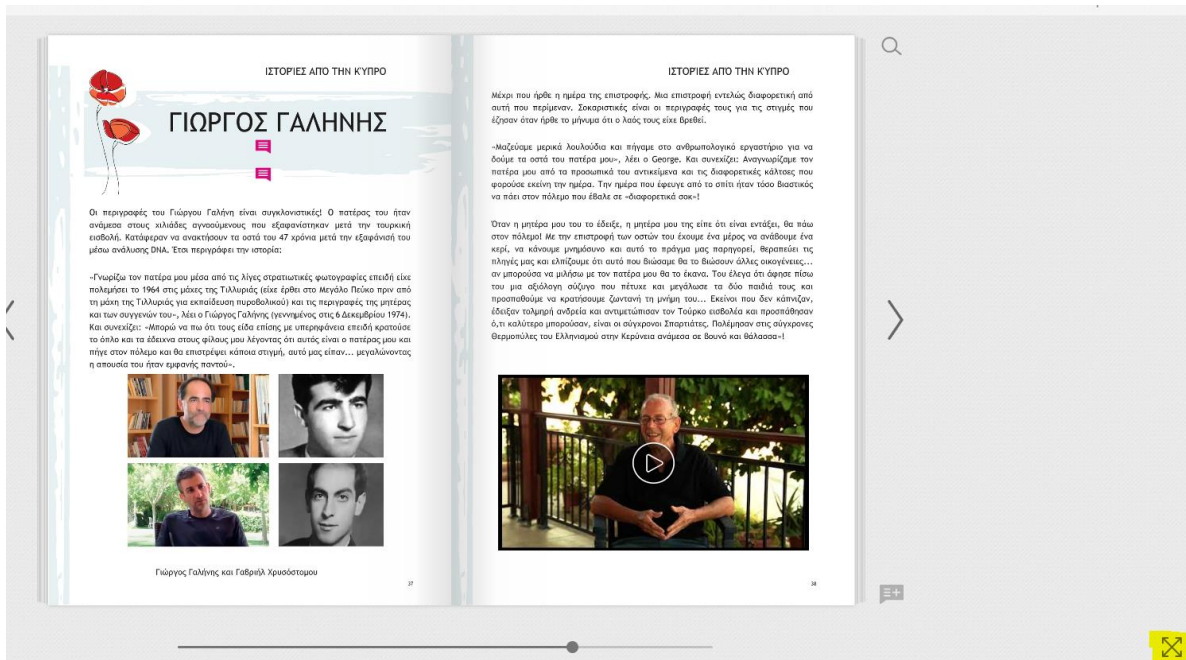
Τέλος, μπορείτε να κρατάτε σημειώσεις πατώντας το κίτρινο κουμπί.

Μόλις το πατήσετε, θα εμφανιστεί ο παρακάτω πίνακας. Όπως βλέπετε, μπορείτε να κρατήσετε σημειώσεις, χρησιμοποιώντας διαφορετικά χρώματα ώστε να τονίζετε τις διαφορές.

Μπορείτε επίσης, να προβάλετε το βιβλίο σε πλήρη οθόνη πατώντας το κίτρινο κουμπί που βρίσκεται στην κάτω αριστερή γωνία της σελίδας.

Οδηγός αντιμετώπισης προβλημάτων

Έντυπα αξιολόγησης

Αυτός ο οδηγός χρησιμεύει ως μια ολοκληρωμένη πηγή για τους εκπαιδευτές, εξασφαλίζοντας ότι θα αποκτήσουν τις γνώσεις και τα εργαλεία που απαιτούνται για την αποτελεσματική διεξαγωγή εκπαιδευτικών συνεδριών. Είναι σημαντικό να προσαρμόσετε τον οδηγό με βάση το εκάστοτε εκπαιδευτικό πρόγραμμα και τις οργανωτικές ανάγκες.

Πού θα βρείτε περισσότερες ιστορίες;

Η εύρεση ιστοριών ανθρώπων που πολέμησαν στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και σε άλλες σημαντικές συγκρούσεις εντός Ευρώπης μπορεί να γίνει μέσω διαφόρων πηγών, τόσο στο διαδίκτυο όσο και εκτός σύνδεσης. Ακολουθούν ορισμένες προτάσεις:

- **1. Αρχεία προφορικής ιστορίας:**

- Πολλές οργανώσεις και ιδρύματα διαθέτουν προγράμματα προφορικής ιστορίας που καταγράφουν μαρτυρίες ατόμων που έζησαν ιστορικά γεγονότα, συμπεριλαμβανομένου του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ελέγξτε τα τοπικά αρχεία, τα μουσεία ή τα εθνικά ιδρύματα που μπορεί να έχουν συλλέξει προφορικές ιστορίες.
- **2. Οργανώσεις βετεράνων:**
 - Επικοινωνήστε με οργανώσεις βετεράνων, τόσο τοπικές όσο και εθνικές. Συχνά μοιράζονται ιστορίες των μελών τους και μπορεί να διαθέτουν αρχεία ή εκδόσεις που καταγράφουν προσωπικές αφηγήσεις.
- **3. Βιβλιοθήκες και αρχεία:**
 - Επισκεφθείτε τις τοπικές βιβλιοθήκες, ιδίως εκείνες με εκτεταμένες ιστορικές συλλογές. Τα εθνικά και τα στρατιωτικά αρχεία μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν προσωπικές αφηγήσεις, ημερολόγια, επιστολές και άλλα έγγραφα από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
- **4. Διαδικτυακά αρχεία και βάσεις δεδομένων:**
 - Εξερευνήστε διαδικτυακά αρχεία και βάσεις δεδομένων που ειδικεύονται στη στρατιωτική ιστορία. Ιστοσελίδες όπως τα Εθνικά Αρχεία (για συγκεκριμένες χώρες), η Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου και διαδικτυακές πλατφόρμες αφιερωμένες στη στρατιωτική ιστορία μπορεί να παρέχουν πρόσβαση σε ψηφιοποιημένα αρχεία και προσωπικές αφηγήσεις.
- **5. Στρατιωτικά μουσεία:**
 - Τα στρατιωτικά μουσεία συχνά επιμελούνται προσωπικές ιστορίες στρατιωτών που υπηρέτησαν σε διάφορους πολέμους, συμπεριλαμβανομένου του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Επισκεφθείτε τα μουσεία ή εξερευνήστε τις διαδικτυακές πηγές τους για αφηγήσεις και εκθέματα από πρώτο χέρι.
- **6. Βιβλία και Απομνημονεύματα:**

- Πολλοί βετεράνοι και οι οικογένειές τους έχουν γράψει απομνημονεύματα ή βιβλία για τις εμπειρίες τους. Αναζητήστε βιβλιογραφία σχετική με τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, τόσο μη μυθοπλαστική όσο και μυθοπλασία βασισμένη σε αληθινές ιστορίες.
- **7. Documentary Films and Series:**
 - Παρακολουθήστε ντοκιμαντέρ και σειρές που περιλαμβάνουν συνεντεύξεις με βετεράνους του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Τα ντοκιμαντέρ συχνά περιλαμβάνουν προσωπικές αφηγήσεις και παρέχουν μια οπτική αναπαράσταση των ιστορικών γεγονότων.
- **8. Διαδικτυακά φόρουμ και κοινότητες:**
 - Συμμετέχετε σε διαδικτυακά φόρουμ και κοινότητες όπου τα μέλη συζητούν και μοιράζονται οικογενειακές ιστορίες ή προσωπικές αφηγήσεις για τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ιστοσελίδες όπως τα Φόρουμ του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και άλλες κοινότητες που σχετίζονται με την ιστορία μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμες πηγές.
- **9. Εκπαιδευτικά ιδρύματα:**
 - Επικοινωνήστε με πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα που ασχολούνται με τη στρατιωτική ιστορία ή τις κοινωνικές επιπτώσεις των πολέμων. Οι καθηγητές και οι ερευνητές μπορεί να έχουν πρόσβαση σε προσωπικές μαρτυρίες ή μπορούν να σας καθοδηγήσουν σε σχετικές πηγές.
- **10. Ομάδες σε κοινωνικά δίκτυα:**
 - Εξερευνήστε ομάδες ή σελίδες μέσω κοινωνικής δικτύωσης αφιερωμένες στην ιστορία του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Πολλοί λάτρεις και ιστορικοί μοιράζονται ιστορίες, φωτογραφίες και πηγές σε αυτές τις διαδικτυακές κοινότητες.
- **11. Οικογενειακά αρχεία:**

- Ελέγξτε τα δικά σας οικογενειακά αρχεία, επιστολές και αρχεία. Πολλές οικογένειες έχουν διατηρήσει έγγραφα, φωτογραφίες και ιστορίες από συγγενείς που υπηρέτησαν στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Εξερευνώντας έναν συνδυασμό αυτών των πηγών, μπορείτε να αποκαλύψετε ένα πλούσιο πλέγμα προσωπικών ιστοριών από άτομα που έπαιξαν ρόλο στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Να προσεγγίζετε πάντα αυτές τις αφηγήσεις με ευαισθησία και σεβασμό για τις εμπειρίες όσων έζησαν τόσο σημαντικά ιστορικά γεγονότα.